

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/217/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817208737
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8817208737.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. so sídlom Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, Česká republika, IČO: 247 85 199, zastúpený Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352 proti žalovanej: S. K., I.. XX. XX. XXXX, G. Z. N. XX, XXX XX N., o zaplatenie 372,84 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie zastavuje v časti o zaplatenie sumy 103,23 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 103,23 eur od 17.12.2016 do zaplatenia.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 114,84 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 114,84 eur od 17.12.2016 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu žalobcu čo do zvyšku zamieťa.

Žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 372,84 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 372,84 eur od 17.12.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalovaný a právny predchodca žalobcu, spoločnosť Provident Financial, s.r.o., IČO: 35 805 731, so sídlom Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava (ďalej len „Provident“) uzavreli dňa 30.9.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 570338428 (ďalej len „Zmluva“). Na základe tejto Zmluvy poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému pôžičku vo výške 300 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať pôžičku v pravidelných týždenných splátkach po dobu 60 týždňov v sume 7,57 eur. Posledná predpísaná splátka bola splatná dňa 24.11.2014. Pôžička bola poskytnutá žalovanému jednorazovo hotovostne. Ďalej spoločnosť uzatvorila so žalovaným dňa 30.09.2013 zmluvu o zabezpečení splátok úveru, na základe ktorej sa spoločnosť zaviazala poskytnúť žalovanému službu špecifikovanú v čl. I uvedenej zmluvy, za ktorú sa žalovaný zaviazal zaplatiť odmenu vo výške 154,5 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať odmenu v pravidelných týždenných splátkach po dobu 60 týždňov v sume 1,73 eur. Celková výška mesačnej splátky z titulu obidvoch zmlúv tak predstavovala sumu 9,3 eur. Žalovaný sa touto zmluvou - okrem iného - zaviazal vrátiť poskytnuté finančné prostriedky spolu s úrokmi z úveru ako aj uhradiť celkové náklady spojené s poskytnutím úveru. Zmluvou o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzavretá dňa 16.12.2016 podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka medzi spoločnosťou Provident Financial, s.r.o. ako postupcom a spoločnosťou KRUK Česká a Slovenská republika, s. r. o. so sídlom Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, Česká republika, IČO: 247 85 199 ako postupníkom, postúpila spoločnosť Provident Financial, s.r.o. pohľadávku voči žalovanému

vrátane príslušenstva na KRUK Česká a Slovenská republika, s. r. o. o čom bol žalovaný upovedomený oznámením o postúpení pohľadávky. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať svoje záväzky zo zmlúv riadne a včas a uhradil len splátky v celkovej výške 185,16 eur. Žalobca listom - výzva pred podaním žaloby vyzval žalovaného k úhrade celej dlžnej sumy. Žalovaný dlžnú sumu neuhradil. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby je vo výške 372,84 eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania odo dňa nasledujúcom po postúpení pohľadávky.

2. Žalovaná sa k podanej žalobe nevyjadrila.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to výpisom z obchodného registra žalobcu a plnou mocou, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 30.9.2013 a podmienkami k zmluve, zmluvou o zabezpečení splátok úveru z 30.9.2013, výzvou žalobcu z 12.1.2017, Oznámením o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2016 s poštovým podacím hárkom, Predžalobnou výzvou zo dňa 5.10.2017 s poštovým podacím hárkom, Výpisom splátok a úhrad k úveru č. 570338428 a písomnými podaniami žalobcu doručenými súdu 13.4.2018, 21.7.2020, 22.9.2020 a 9.11.2020 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

4. Právny predchodca žalobcu dňa 30.9.2013 uzavrel so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 300 eur. V zmluve žalobca a žalovaná dojednali výšku úveru v sume 300 eur, úrokovú sadzbu 22,38 % p.a., pričom úrok predstavoval 43,20 eur, poplatok za garantovanú službu 60,30 eur, RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 70,38 %, priemerná hodnota RPMN vo výške 46,06 %, celková čiastka tvorená súčtom úveru a celkových nákladov v sume 403,50 eur, počet týždenných splátok 60, výška splátky 6,73 eur a výška poslednej splátky 6,43 eur, konečný deň splatnosti 7. deň 60. týždňa po dni uzavretia zmluvy.

5. Podmienky na zadnej strane zmluvy nie sú podpísané. V zmluve nie je uvedená inkorporačná doložka, prostredníctvom ktorej by sa mali stať súčasťou zmluvy.

6. Spolu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere rovnakí účastníci uzatvorili dňa 02.07.2014 aj zmluvu o zabezpečení splátok úveru, odmena za takúto službu právneho predchodcu žalobcu predstavovala 154,50 eur, ktorú sa zaviazala žalovaná splácať v pravidelných 60 splátkach, a to v 59 týždenných splátkach vo výške 2,57 eur a poslednú splátku vo výške 2,87 eur počas doby splácania spotrebiteľského úveru uvedenej v zmluve o spotrebiteľskom úvere (bod 1.2 zmluvy o zabezpečení splátok úveru).

7. Žalovaná celkovo uhradila 185,16 eur, čo vyplýva z tvrdenia žalobcu v žalobe ako aj výpisu splátok a úhrad k úveru č. 570338428.

8. Výzvou zo dňa 5.10.2017 žalobca žiadal žalovanú uhradiť dlžnú sumu 380,01 eur do 16.10.2017. Výzvu odoslal žalovanej dňa 9.10.2017.

9. V liste zo dňa 16.12.2016 oznámil pôvodný veriteľ žalovanej, že spoločnosť Provident Financial, s.r.o. postúpila na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2016 pohľadávku voči nemu na žalobcu. Na poštovú prepravu odovzdal výzvu dňa 28.12.2016.

10. V podaní doručenom súdu dňa 13.4.2018 žalobca uviedol, že berie podanú žalobu čiastočne späť čo do nároku titulom zmluvy o zabezpečení splátok úveru vo výške 103,23 eur a žiada okresný súd, aby konanie v tejto časti zastavil. Na základe uvedeného si tak žalobca bude v konaní uplatňovať len nárok pozostávajúci z nezaplatenej istiny a úroku, a teda domáhal sa zaplatenia sumy 269,61 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 17.12.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania.

11. V ďalších písomných podaniach žalobca žiadal rozhodnúť v zmysle žaloby s poukazom na čiastočné späťvzatie, v zmysle predložených listinných dôkazov a písomných vyjadrení. Pridržiava sa špecifikácie uvedenej v bode 4 a 5 žaloby, pričom po podaní žaloby nedošlo k zmene skutkových alebo právnych okolností. Navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie alebo uznanie, ak na o budú splnené podmienky.

12. V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

16. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

20. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

23. Ako vyplýva z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

24. V zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

25. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

26. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

27. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

28. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úrok (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

29. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

30. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

31. Provident Financial, s.r.o. ako postupca a žalobca ako postupník uzavreli dňa 16.12.2016 zmluvu o postúpení pohľadávok, pričom žalovanej postupca zaslal oznámenie o postúpení pohľadávky. Pohľadávka z predmetného zmluvného vzťahu medzi stranami sporu bola postúpená zmluvou o postúpení na žalobcu, čo preukazuje Zmluva o postúpení pohľadávok s prílohou, v ktorej je špecifikovaná aj pohľadávka proti žalovanej, ktorá je predmetom tohto konania, Oznámenie o postúpení pohľadávky a ďalšie predložené listiny ako bolo uvedené vyššie, ktoré postúpenie bolo vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, súd je toho názoru, že je daná aktívna legitimácia žalobcu v tomto konaní.

32. Podľa § 526 ods. 2 OZ ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený dožadovať sa preukázania zmluvy o postúpení. Z citovaného ustanovenia teda vyplýva, že ak pôvodný veriteľ oznámi svojmu dlžníkovi, že pohľadávku, ktorú voči nemu má, postúpil tretej osobe, právnou skutočnosťou, na základe ktorej má dlžník plniť novému veriteľovi s dôsledkom, že sa zbaví svojho záväzku, je oznámenie jeho pôvodného veriteľa, samozrejme za predpokladu, že oznámenie spĺňa náležitosti právneho úkonu, teda je určité a zrozumiteľné a bolo urobené vážne a slobodne. Platí to bez ohľadu na skutočnosť, či zmluva o postúpení pohľadávky je platná, resp. či vôbec vznikla. Dlžník sa v takomto prípade nemôže dovolávať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie. To by mohol len vtedy, ak by postúpenie pohľadávky preukazoval zmluvou o postúpení postupník. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu relevantným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi je bez ďalšieho založená aj aktívna legitimácia postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd ju akceptuje bez toho, aby skúmal ako prejudiciálnu otázku existenciu, resp. platnosť zmluvy o postúpení. (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4 Obo 210/01)

33. Podľa §145 ods. 2 CSP zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

34. Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. (§ 146 ods. 1 CSP).

35. Nakoľko v podaní zo dňa 13.4.2018 žalobca vzal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 103,23 eur s príslušenstvom, ktorú sumu žiadal titulom zmluvy o zabezpečení splátok úveru, a to pred prvým pojednávaním, súd v tejto časti konanie zastavil.

36. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

37. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

38. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

39. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

40. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

41. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu dňa 30.9.2013 uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 300,- eur.

42. V zmluve žalobca a žalovaná dojednali úrokovú sadzbu 22,38 % p.a., pričom úrok predstavoval 43,20 eur, poplatok za garantovanú službu 60,30 eur, RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 70,38 %, priemerná hodnota RPMN vo výške 46,06 %, celková čiastka tvorená súčtom úveru a celkových nákladov v sume 403,50 eur, počet týždenných splátok 60, výška splátky 6,73 eur a výška poslednej splátky 6,43 eur, konečný deň splatnosti 7. deň 60. týždňa po dni uzavretia zmluvy.

43. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

44. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

45. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

46. Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie zmluvy, v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, v prípade, že výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

47. Pri riadení sa zhora citovanými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch, údaje obsiahnuté v tzv. formulárovej zmluve zo dňa 30.9.2013 však nezodpovedali požiadavkám kladeným na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v rámci ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

48. Podľa citovaného zák. ust. §9 ods. 2 písm. f) obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného údaj o konečnej splatnosti úveru. V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 písm. b) zákona absencia uvedenej náležitosti nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

49. V zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch explicitne vyjadruje ako jednu z obligatórných náležitostí údaj o konečnej splatnosti. Tento údaj musí byť v zmluve výslovne uvedený, nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napr. z počtu splátok úveru, nejednoznačne určený deň stanovený počtom dní od uzavretia zmluvy). Počet a výška splátok úveru je samostatnou zmluvnou náležitosťou, ktorú nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru.

50. V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27.05.2014 v obdobnej veci žalobcu, podľa ktorého dôsledkom absencie údajov o konečnej splatnosti úveru je, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov.

51. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

52. „Termín konečnej splatnosti úveru nemožno nahrádzať matematickým výpočtom osobitne pri početných týždenných splátkach ako to bolo v prípade daných zmlúv o úvere. Spotrebiteľ musí mať jasno už pri uzatvorení zmluvy akú dlhú dobu a dokedy bude úver splácať. Konečná splatnosť by preto mala byť uvedená minimálne konkrétnym mesiacom a rokom pokiaľ termín splatnosti splátok zo zmluvy má byť jasný a transparentný“ (rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn.18Co/27/2018 zo dňa 25.06. 2018).

53. V predmetnej zmluve je splatnosť poslednej splátky uvedená ako 7 deň 60. týždňa po dni uzavretia zmluvy, čo je pre priemerne informovaného spotrebiteľa pomerne mätlivý údaj spôsobilý spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

54. V súvislosti s rozsudkom Súdneho dvora EÚ C-42/15, súd poukazuje aj na názory v odborných článkoch: „Súdny dvor sa vo svojom rozhodnutí venoval výlučne sankciám vo vzťahu k absencii obligatórnych náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere a, napokon, za použitia výkladu a contrario z rozsudku vyplýva, že za nezávažné porušenie, ktoré by sa nemalo trestať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, možno považovať jedine absenciu takej zmluvnej náležitosti, ktorá nemôže nijakým spôsobom spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.“ (Systém ASPI - stav k 16.6.2017 do čiastky 66/2017 Z.z. Pokus o demýtizáciu rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Biróovej)

55. V súlade s § 220 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd zohľadňuje aj ustálenú rozhodovaciu prax súdov. Súd poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

56. Súd preto pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil sa k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

57. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že formulárová zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 30.9.2013 neobsahuje výslovné uvedenie konečnej splatnosti úveru, tak ako to vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. f) zák. o spotrebiteľských úveroch, preto je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

58. Súd ďalej dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje aj údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) a v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN.

59. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. K uvedenému súd zdôrazňuje, že v zmluve o úvere nebola výška RPMN uvedená správne. V predmetnej zmluve bola uvedená RPMN vo výške 70,38 %. Súd je však toho názoru,

že do výpočtu RPMN je potrebné zahrnúť aj ako ďalší náklad aj odmenu vyplývajúcu zo Zmluvy o zabezpečení splátok úveru z 30.9.2013. Tak pri výške úveru pri výške úveru 300,- eur, výške splátky 6,73 eur a 2,57 eur (podľa zmluvy o zabezpečení splátok úveru), počte splátok 60, a v intervale splácania - týždenne výška RPMN je 228,66% a splatená suma predstavuje 558,- eur (výpočet súd realizoval prostredníctvom kalkulačky <<https://openiazoch.zoznam.sk/hotovostne-pozicky/kalkulacka>>, prípadne je možné porovnať aj <<https://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebiteľsky-uver-rpmn-rpsn.php>>) Súd je toho názoru, že tzv. zmluva o zabezpečení splátok úveru zo dňa 30.9.2013 bola len umelo vytvorená pôvodným veriteľom ako samostatná zmluva, avšak je potrebné ju vnímať ako súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože predstavuje len spôsob splácania úveru formou osobných výberov splátok za službu, ktorá bola viazaná na samotný poskytnutý úver. Jedná sa iba o doplnkovú službu, ktorá mala byť poskytovaná zo strany pôvodného veriteľa a to v priamej súvislosti s poskytnutým spotrebiteľským úverom.

60. Uvedenú zmluvu o zabezpečení splátok úveru súd považuje za rozpornú s dobrými mravmi, keďže spotrebiteľ mal platiť za túto službu odmenu vo výške predstavujúcej viac ako polovicu z poskytnutého úveru. Výška danej odmeny sa teda odvíja od výšky úveru a to vedie k záveru, že pôvodný veriteľ takýmto spôsobom sa snaží opticky vyvolať dojem pomerne nízkej úrokovej sadzby, hoci v podstate aj spomínaná odmena odvíjajúca sa od výšky úveru plnila účel úroku. S poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka súd teda uvedenú zmluvu o zabezpečení splátok úveru považuje za absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi a skresľujúcu údaje rozhodné v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

61. „Podľa záverov odvolacieho súdu je právne bezvýznamné, aká terminológia sa použije na označenie platby za zabezpečenie splátok úveru (odmena/poplatok). Dôležité je, že ide o plnenie za doplnkovú službu, ktorou žalovaný prostredníctvom svojich zástupcov hotovostne inkasuje splátky spotrebiteľského úveru. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Problémom a dôvodom neprijateľnosti poplatku, je jeho netransparentnosť a neprimeraná výška, výrazne presahujúca náklady žalovanej na uvedenú doplnkovú službu a obchádzanie skutočných úrokov a skutočnej RPMN. Ak by poplatok bol zahrnutý v RPMN, jej celková výška by bola omnoho vyššia ako bolo uvedené. Uvedený poplatok sa totiž svojim rozsahom približuje súčtu úrokov a administratívneho poplatku, pričom v niektorých prípadoch aj tento súčet prevyšuje. Ak poplatok za zabezpečenie splátok úveru podstatne a v rozpore s akoukoľvek logikou, neprimerane prevyšuje náklad na doplnkovú službu, ktorej plneniu korešponduje, ide o exces pri používaní inštitútu poplatku“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/142/2016 zo dňa 08.12.2016).

62. Podľa ďalších záverov uvedených v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/76/2018 zo dňa 25.6.2018: „z pohľadu posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a vylúčenia súdnej kontroly je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže jej obsahom je len spôsob splácania dohodnutého úveru. Spätosť predmetných zmlúv je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať zmluvu o poskytnutí služby Komfort, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobcu plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach. Zmluva o poskytnutí služby komfort podlieha prieskumu súdu podľa § 53 Občianskeho zákonníka, keďže táto „služba“ nie je hlavným predmetom plnenia, pričom cieľom zákonodarcu nebolo vylúčiť z preskúmania z hľadiska neprijateľnosti vedľajšie zmluvné cenové dojednania, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že nie je výnimočnou situáciou, kedy sa dodávatelia práve ich netransparentným zakomponovaním do formulárových spotrebiteľských zmlúv snažia získať neprimeraný majetkový prospech od spotrebiteľov. Tak zmluva o poskytnutí služby komfort, ako aj úverová zmluva sú formulárovými zmluvami, ktorých obsah žalobca ako spotrebiteľ nemohol ovplyvniť. Nie je možné považovať ich za individuálne dojednané.“

63. Vzhľadom na uvedené je nutné konštatovať, že uzatvorením zmluvy o zabezpečení splátok úveru spolu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere dňa 30.9.2013 došlo zo strany právneho predchodcu ako dodávateľa ku skresleniu údajov vyžadovaných zákonom o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 písm. i), písm. j), kedy zmluva obsahovala nesprávne údaje o úrokovej sadzbe, celkovej čiastke, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť ako aj údaj o RPMN, keďže v rámci týchto údajov nebol zohľadnený poplatok v sume 154,50 eur (celková odmena podľa bodu 1.2 zmluvy o zabezpečení splátok úveru). Z uvedeného dôvodu je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) a písm.

d) zákona o spotrebiteľských úveroch (v súvislosti s bezúročnosťou obdobného úveru žalobcu porovnaj aj závery rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43Co/57/2019 z 25. 09. 2019).

64. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

65. Ak by aj súd nebral do úvahy, že skutočná ročná úroková miera vrátane zmluvy o zabezpečení splátok úveru v skutočnosti predstavovala 71,22 % (výpočet napríklad podľa <<https://openiazoch.zoznam.sk/hotovostne-pozicky/kalkulacka>>), čo je jednoznačne úrok rozporný s dobrými mravmi, už v zmysle v zmluve deklarovaného údajja bola pôžička žalovanej poskytnutá pri ročnej úrokovej sadzbe 22,38%, kde aj uvedenú sadzbu je možné považovať za rozpornú s dobrými mravmi.

66. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

67. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

68. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

69. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov v septembri 2013 činil úrok 11,04% p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade minimálne viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Ak by išlo o skutočnú ročnú úrokovú sadzbu vrátane zmluvy o zabezpečení splátok úveru vo výške 71,22%, táto viac ako šesťnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami pri obdobných úveroch

70. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

71. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

72. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odpłaty neplatným právnym úkonom.

73. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosť za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

74. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

75. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 8,64 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014

76. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje minimálne 202,72 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 102,72 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

77. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka). Súd tak zamietol nárok žalobcu na úroky z úveru uplatnené žalobou.

78. Súd sa pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší (vyššie cit. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013)

79. V súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe

nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

80. Keďže žalobca má v danom prípade nárok iba na istinu úveru bez úroku z dôvodov uvedených vyššie (spotrebiteľský úver je bez úrokov a bez poplatkov, úrok v rozpore s dobrými mravmi) úhrady žalovanej v sume 185,16 eur boli zarátané na splátky istiny vo výške 300,- eur. Žalovanú tak súd zaviazal na úhradu nesplatennej istiny v sume 114,84 eur.

81. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, zaviazal ju súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5 % ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády zo sumy priznanej istiny 114,84 eur odo dňa 17.12.2016, ako to požadoval žalobca. Posledná splátka úveru bola splatná dňa 24.11.2014.

82. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Žalovaný sa dostal do omeškania dňu nasledujúcemu po splatnosti poslednej splátky úveru, pričom základná úroková sadzba európskej centrálnej banky bola žalobcom uplatňovaná vo výške 0,0 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 5 % ročne. Žalobca požadoval 5%, čo neprevyšovalo zákonné úroky z omeškania.

83. Súd na záver udáva, že neboli naplnené predpoklady ustanovené v § 282 CSP, z ktorého vyplýva, že pokiaľ žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku. V prejednávanej veci sa jedná o spor spotrebiteľský, kedy spotrebiteľ požíva zvýšenú ochranu tak, ako to predpokladá ust. § 290 až 306 CSP a s prihliadnutím na túto zvýšenú ochranu zo strany súdu vo vzťahu k žalovanému, t.z. vo vzťahu k spotrebiteľovi z čoho vyplýva s prihliadnutím na ust. § 295 CSP, súd môže výnimočne vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhl, preto sa vo vzťahu k spotrebiteľovi prikláňa k tzv. vyšetrovaciemu princípu, pokiaľ je to potrebné pre rozhodnutie vo veci. Žalovaná sa konania nezúčastnila a ani neuznala nárok tak, ako to vyžaduje cit. ust. § 282 CSP.

84. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

85. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

86. Ako vyplýva z § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

87. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

88. Z pôvodne uplatnenej sumy 372,84 eur s príslušenstvom žalobcovi bolo priznaných 114,84 eur spolu s príslušenstvom, v časti o zaplatenie sumy 103,23 eur s príslušenstvom vzal žalobca žalobu späť, a to bez udania dôvodu. V zastavujúcej časti súd žalobu zamietol. V časti o zaplatenie 103,23 eur, v ktorej súd konanie na základe späťvzatia žalobcu zastavil, toto zastavenie konania procesne zavinil žalobca, nakoľko zobral žalobu čiastočne späť bez udania dôvodu. Žalobcov úspech tak predstavoval 30,80 % a neúspech 69,20 %. Po odpočítaní neúspechu žalovanej od jej úspechu, žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 38%.

89. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17 základných princípov CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovanej žiadne

trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že nemá právo na náhradu trov konania, a to s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 5/2017 zo dňa 25.1.2017.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.